

2015-10-29

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Uppgiftslämnarservice för företagen SOU 2015:33

Jordbruksverket har fått möjlighet att yttra sig om uppgiftslämnarutredningens slutbetänkande.

Jordbruksverket anser att det är viktigt att förenkla för företagen. Vi arbetar aktivt med dessa frågor, både själva och tillsammans med andra myndigheter genom att vi systematiskt arbetar med att identifiera åtgärder för att förenkla vardagen för våra kunder. Redan i dag hämtar vi grunduppgifter från Bolagsverket och Skatteverket.

Vi har tidigare yttrat oss över betänkandet ”Ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagen” SOU 2013:80. Vi avstyrkte då förslagen med motiveringen att varken nyttan för företagen eller kostnaderna för såväl företag som myndigheter var tillräckligt beskrivna i utredningen. Vi föreslog istället att man använder den redan befintliga infrastrukturen där informationsutbyte sker via tjänster och att redan framtagna förvaltningsgemensamma lösningar återanvänds.

Det är positivt att man nu istället styr initiativet mot Verksamt och Mina meddelanden och att man har haft en dialog med e-delegationen. Förslagen innebär ändå betydande kostnader för de myndigheter som ska ansluta sig och inte minst för Jordbruksverket som i tidigare kartläggningar av uppgiftskrav varit den myndighet med flest sådana. Vi ser inte att utredningen har analyserat nyttan för företagen utifrån de olika delarna i förslaget. Jordbruksverket tycker därför inte att det går att motivera kostnaden för myndigheterna.

Den modell som beskrivs i betänkandet utgår från att alla uppgiftskrav ska tas med. Jordbruksverket menar att det är bättre att;

- Utgå från volym och relevans i anslutning till uppgiftskravsregistret
- Att myndigheten ska ansluta sig till den sammansatta bastjänsten där det ger mervärde för företagarna.
- Att myndigheten använder sig av avisering där det finns volym och där företagen har nytta av aviseringen.

I den senaste kartläggningen som Jordbruksverket deltog i utgick vi från de uppgiftskrav som finns i MALIN. (MALIN uppdaterades senast 2009.) Detta innebär att vi inte har en fullständig lista eftersom uppgiftskrav tillkommit efter 2009. Trots det har vi med 350 uppgiftskrav i kartläggningen. Dessa skiljer sig från varandra på flera områden. Vi har 140 uppgiftskrav som inte har resulterat i någon uppgiftsinlämning från företag (2012). Ofta har då uppgiftskravet koppling till omständigheter som inte

har varit aktuella, exempelvis utbrott av smitta. I kartläggningen har vi 100 uppgiftskrav där volymen var större än 100 inlämningar per år. Dessutom skiljer sig karaktären av uppgiftskrav åt. Vi behöver olika lösningar på olika områden. Uppgiftskraven skulle kunna delas in i;

- Ansökningar om tillstånd
- Ansökningar om godkännanden, certifiering, undantag etc (ofta händelsestyrt)
- Skyldighet att göra en anmälan eller registrering när något annat inträffar
- Skyldighet att återkommande rapportera
- Ansökningar om stöd
- Tillsyn

Jordbruksverket vill ansluta sig till de olika delarna i systemet där vi ser en nytta för företagen. Vid ett större utbrott av en smittsam djursjukdom så planeras kommunikationen utifrån gällande förutsättningar, exempelvis uppmärksammas företagare via media eller med hjälp av direkt kanaler så som SMS. Vid ett sådant tillfälle är det inte troligt att företagaren går in på verksamt.se för att söka information om vad som gäller. Däremot när det gäller grundläggande tillstånd som krävs för att företaget ska kunna starta och driva sin verksamhet är det mer naturligt att söka sig till verksamt.se

En sammansatt bastjänst

Jordbruksverket tycker det är bra att det skapas en sammansatt bastjänst för grunduppgifter. Dessvärre ser vi en begränsad användning av tjänsten kopplat till våra befintliga e-tjänster. Vi kräver helt enkelt inte in de redovisade grunduppgifterna i våra e-tjänster. De flesta av våra e-tjänster bygger på att kunderna återkommande använder dessa. Kunderna är redan kända hos oss. Vi har redan de grunduppgifter vi behöver i dessa fallen.

Vi vill använda oss av den förvaltningsgemensamma bastjänsten som ska leverera grunduppgifter *när vi behöver dessa*, under förutsättning att detta är säkrat juridiskt. Företagaren slipper lämna in grunduppgifterna i samband med den specifika uppgiftsinlämningen, Jordbruksverket hämtar aktuella grunduppgifter när behov uppstår. Då begränsas inte heller nyttan till de fall där företagaren använder en e-tjänst för att fullgöra sitt uppgiftskrav. Vi kan också sluta ta in de uppgifterna för de som använder pappersblanketter till nytta för alla företagare.

Uppgiftskravsregistret

Jordbruksverket har inga invändningar kring organisation och tekniska lösningar avseende uppgiftskravsregistret men vi vill lyfta fram kostnaden. Att underhålla våra delar i ett uppgiftkravsregistret med god kvalitet kommer också kräva involvering av alla verksamheter som hanterar uppgiftskrav samt någon som samordnar arbetet löpande över tid. Detta har vi uppskattat kommer kosta Jordbruksverket ca 1,2

miljoner kronor per år. (Det stora antalet uppgiftskrav driver kostnaderna.) Uppgiftskraven är i de flesta fall endast aktuella för ett fåtal företag.

En servicefunktion i verksamt.se

Jordbruksverket ser en stor utmaning i att strukturera och kategorisera uppgiftskraven så att företagen kan få överblick över de uppgiftskrav som är relevanta i det enskilda fallet. Att använda SNI-kodssystemet för att få en branschindelning av uppgiftskraven utan att sortera bort de uppgiftskrav som är sällsynta eller vidare avgränsa verksamhetsinriktning skulle resultera i allt för långa listor. Detta skulle leda till att företaget upplevde en ökad administrativ börda snarare än en minskad sådan.

Aviseringsfunktionen

Jordbruksverket tycker det är bra att vi kan använda den infrastruktur som nu byggs upp för mina meddelanden. De allra flesta uppgiftskraven är dock inte initierade av myndigheterna utan händelsestyrda och initierade av företaget, åtminstone de uppgiftskrav som hanteras på Jordbruksverket. Vi har en handfull uppgiftskrav som skulle vara möjliga att avisera. Flera av dessa avser krav på veckovisa rapporteringar. I det fallet bör nyttan av avisering vara högst begränsad för företagaren. I något enstaka fall ser vi nyttan av funktionen för företagare och myndighet. Eftersom varje tillämpning medför utvecklingskostnader vill vi begränsa användningen av aviseringsfunktionen till dessa fall.

Förslag till förordning om företagens uppgiftslämnande

Jordbruksverket anser att det ska vara upp till myndigheterna själva att ansluta sig till de olika tjänsterna där det är relevant, där det är ekonomiskt försvarbart och till nytta för företagaren. Oavsett förordningen behöver myndigheterna rimlig tid på sig för att anpassa sig.

Nyttor med uppgiftslämnarservice

Utredningen har konstaterat att det är svårt att beräkna nyttan och hänvisar till tidigare gjorda samhällsekonomiska bedömningar som samtliga talar för att ett aktivt arbete med att samordna uppgiftskraven som ett led i att minska och förenkla företagens uppgiftslämnande är samhällsekonomiskt lönsamt. Ställt mot kostnaderna menar Jordbruksverket att nyttorna måste analyseras. Det måste visas hur de föreslagna åtgärderna bidrar till nytta för företagen. Detta gäller särskilt hur man presenterar uppgiftskraven för företagare på bästa sätt. Myndigheter som ska använda de olika tjänsterna behöver också bedöma om det finns en nytta med anslutningen i respektive fall. Det behöver göras i samråd med företagen inom respektive område.

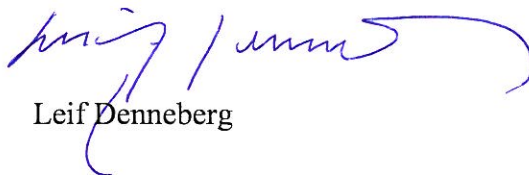
Jordbruksverket medverkade i en nytto- och kostnadsanalys som initierades av utredningen. Myndigheternas egen nytta av förslaget till förenklat uppgiftslämnande för företagen bedömdes av samtliga myndigheter som marginell och inte stå i paritet med utvecklingskostnaderna. I betänkandet konstaterar man att myndigheterna har underskattat nyttan med ett förenklat uppgiftslämnande genom att inte räkna med att företagen kommer att bli bättre på att uppfylla uppgiftskraven vilket leder till att färre fel behöver korrigeras. Jordbruksverket ser inte att förslagen leder till färre fel i

ansökningar och anmälningar. Jordbruksverket tycker det är bra att återanvända grundläggande uppgifter men detta utgör endast en liten del av uppgiftslämnandet. Möjligtvis leder förslagen till att fler företag fullgör uppgiftskrav vilket är bra. Varje uppgiftskrav ska dock hanteras. För myndigheterna kan det istället leda till ökad administration.

I betänkandet står det att kostnadsökningar hos myndigheterna ska fördelas inom ramen av de anslag och avgifter som aktuella myndigheter har att förfoga över. Eftersom nyttan hos myndigheterna är högst begränsad uppstår en undanträngningseffekt som slår mot övrig verksamhet. Därför är det extra viktigt att vi som myndigheter ansluter till förslagen endast i de delar det är ekonomiskt försvarbart, utifrån nytta för företagen efter att fördjupade nyttoanalyser genomförts i olika delar.

Sammanfattningsvis tycker Jordbruksverket att det är viktigt att förenkla för företagen. Vi behöver olika lösningar på olika områden. Utnyttja myndigheternas kunskap inom respektive område. Vi vill själva kunna styra över vilka delar och i vilken takt anslutning ska ske till olika förvaltningsgemensamma lösningar.

I detta ärende har generaldirektören Leif Denneberg beslutat. Peter Krause har varit fördragande. I den slutliga handläggningen har också tf. chefsjuristen Anders Swahnberg och Ingela Johansson deltagit.

Leif Denneberg

Peter Krause